

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/176/2022
Identifikačné číslo spisu:	3812219172
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3812219172.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. R., narodeného XX. E. XXXX, N. XXX, zastúpeného opatrovníkom R. R., tamtiež a právne JUDr. Milanom Szöllösym, advokátom v Košiciach, Mlynská 28, proti žalovanému Y. Q., narodenému XX. R. XXXX, F. XXX, právne zastúpenému JUDr. Dušanom Motúsom, advokátom v Prievidzi, Hviezdoslavova 3, o náhradu škody na zdraví, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 16C/215/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. apríla 2019 sp. zn. 17Co/406/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. júla 2017 č. k. 16C/215/2012-360 žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6 727,20 € s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 2. októbra 2012 do zaplatenia z titulu bolestného a sumu 14 015,03 € s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 10 381,50 € od 9. januára 2013 do zaplatenia z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, všetko v splátkach po 500 € mesačne, splatných počnúc právoplatnosťou rozhodnutia, vždy do 27. dňa v mesiaci, pod stratou výhody poskytnutých splátok v prípade nezaplatenia dvoch splátok (výrok I.). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok III.). Štátu priznal právo na náhradu trov proti žalobcovi vo výške 40% a proti žalovanému vo výške 60% (výrok IV.). Rozsudok odôvodnil (pokiaľ šlo o vec samu), právne ust. § 420 ods. 1 a 3, §§ 415, 441, 444 a 450 a § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „OZ“) a § 2 ods. 1 a 2, § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 a 2, § 5, § 6 ods. 3, § 8 ods. 4 a §§ 9 a 10 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní

v znení neskorších predpisov v znení platnom do 31. júla 2014 (ďalej tiež len „zákon č. 437/2004 Z. z.“) a dospel k záveru, že žaloba žalobcu je sčasti dôvodná. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že škoda na zdraví bola spôsobená aj zavineníom poškodeného, a preto ju musí znášať pomerne. Po zvážení všetkých okolností považoval za spravodlivé, aby žalovaný znášal škodu v rozsahu 60% a poškodený (žalobca) v rozsahu 40%, a to z dôvodu, že síce podľa názoru súdu porušenie povinností oboch sporových strán je v zásade rovnaké - dodržanie ktorejkoľvek povinnosti aspoň jednej zo sporových strán mohlo uvedenej škode zabrániť - avšak súd vzal do úvahy tú okolnosť, že žalovaný sa dopustil porušenia povinnosti pri vedení bicykla, nevenujúc sa jeho riadeniu, čo je z hľadiska možnosti a pravdepodobnosti spôsobenia škody závažnejšie, ako keď dôjde k porušeniu povinnosti chodcom (preto určil podiel žalovaného na vzniku škody vo vyššom rozsahu, ako na strane žalobcu).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 18. apríla 2019 sp. zn. 17Co/406/2017 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu bolestného 7 474,68 € s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 2. októbra 2012 do zaplattenia a z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 15 572,25 € s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 10 381,50 € od 9. januára 2013 do zaplattenia, všetko v splátkach po 500 € mesačne, splatných počnúc právoplatnosťou rozsudku, vždy do 27. dňa v mesiaci, pod stratou výhody poskytnutých splátok v prípade nezaplattenia dvoch splátok; v zostávajúcich častiach rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že k zraneniu žalobcu došlo v dôsledku jeho spoluzavinenia. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že aj žalobca porušil viaceré právne povinnosti a nesplnil ani všeobecnú prevenčnú povinnosť v zmysle ustanovenia § 415 OZ, čím konal protiprávne. Konštatoval, že v rozpore so zákonom o cestnej premávke sa žalobca v noci (znížená viditeľnosť) pohyboval bez reflexných prvkov, po pravej strane vozovky (hoci mal ísť po ľavej strane), spolu s ďalšími dvoma kamarátmi išli vedľa seba (hoci mali ísť za sebou), pričom je otáznе, v akej vzdialenosti od okraja cesty žalobca išiel (a kde teda došlo k zrážke), keď podľa vyjadrenia svedkov L. v trestnom konaní mal žalobca pôvodne ísť ako prvý 0,5 metra od okraja vozovky a cyklista išiel asi 1 m od okraja vozovky a v konaní pred súdom prvej inštancie si poradie ako išli nepamätali, hoci podľa vyjadrenia svedka T. L. išiel žalobca medzi nimi. Uvedené jednoznačne preukazovalo, že žalobca sa nepohyboval po krajnici, resp. po okraji vozovky ako ukladá zákon o cestnej premávke, pričom nezanedbateľným nebol ani fakt, že žalobca bol v tej dobe pod vplyvom alkoholu. S poukazom na uvedené, berúc do úvahy na druhej strane porušenie právnych predpisov žalovaným, ktorý jazdil na neosvetlenom bicykli a bez reflexných prvkov na sebe, po nesprávnej strane vozovky a pod vplyvom alkoholu, považoval určenie rozsahu spoluzavinenia žalobcu na 40% za správne, zodpovedajúce okolnostiam prípadu, ako aj protiprávnemu konaniu, ktorým sa na škodu podieľal samotný žalobca.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“). Rozhodnutie odvolacieho súdu podľa jeho názoru záviselo od vyriešenia dvoch právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu doposiaľ neboli riešené.

Prvá dovolacia otázka znela: „Je možné aplikovať na zistený skutkový stav ustanovenia § 441 OZ, keď súd nezistil a nekonštatoval preukázanie príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti zo strany poškodeného a následným vznikom škody? Dovolateľ sa nestotožnil s riešením otázky jeho spoluviny na vzniku úrazu. Podľa jeho presvedčenia bola totiž táto otázka vyriešená už v trestnom konaní, predmetom ktorého bolo aj zistenie viny. Konštatoval, že v konaní bola jednoznačným spôsobom preukázaná zodpovednosť žalovaného za škodu mu spôsobenú a to najmä rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 26. októbra 2010 č. k. 2T/232/2010-120, ktorým bol žalovaný uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Naopak spoluzavinenie zo strany samotného žalobcu a naplnenie všetkých obligatórnych predpokladov zodpovednosti za škodu v

konaní preukázané nebolo. Doplnil, že ak aj bolo zistené prípadné porušenie povinnosti zo strany žalobcu, v konaní nebolo preukázané, že by toto porušenie právnych povinností bolo v priamej príčinnej súvislosti so vznikom škody. Mal za to, že nebol daný predpoklad pre ustálenie spoluviny žalobcu na vzniku škody, a už vôbec nie v rozsahu 40%.

Druhá dovolacia otázka znela: „Možno za primerané a v súlade so zásadou proporcionality považovať len 25% zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. v prípade, ak poškodenie zdravia a jeho trvalé následky znamenali pre žalobcu zásadnú zmenu a zníženie kvality jeho života, vrátane vzniku invalidity a ďalších rozsiahlych negatívnych dôsledkov pre spoločenské uplatnenie žalobcu, a to v každej oblasti života vo veku 33 rokov, aj vzhľadom na jednorazový charakter náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia?“ Dovolateľ je presvedčený, že právne závery nižších súdov, na ktorých založili svoje rozhodnutia (t.j. skutočnosť, že žalobca sa v predchádzajúcom živote len v bežnej miere zapájal do spoločenského a kultúrneho života) nemajú podklad v § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. a nevystihujú zmysel, podstatu a účel tohto ustanovenia. O prípad „hodný osobitného zreteľa“ ide zrejme vtedy, keď základné odškodnenie nevystihuje individuálne okolnosti, ktorými došlo k sťaženiu spoločenského uplatnenia. Predmetné ustanovenie naznačuje, akými úvahami sa má súd uberať pri skúmaní, či ide alebo nejde o prípad hodný osobitného zreteľa. Ako príklad totiž ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. uvádza invaliditu poškodeného. Argumentoval, že vznik invalidity nie je absolútne viazaný na to, či bola poškodená osoba nejakým mimoriadnym spôsobom zapojená do niektorej z oblastí spoločenského života ako vrcholový športovec, verejne činný politik, známy umelec a pod. Invalidita môže vzniknúť aj u osoby, ktorá pred poškodením zdravia nepracovala, resp. bola nezamestnaná. Dôvodil, že ak vezmeme do úvahy, že prípad invalidity, ktorý je nezávislý od prípadov vrcholového či mimoriadneho zapojenia sa do niektorej z oblastí spoločenského života, je prípadom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., kedy je možné zvýšenie náhrady až o 50%, potom ani iné výnimočné okolnosti, na ktoré je možné podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. prihliadnuť, taktiež nemožno činiť závislými a posudzovať ich podľa toho, či bola poškodená osoba pred úrazom mimoriadnym spôsobom zapojená do niektorej z oblastí spoločenského života. Nesprávny je tiež právny záver odvolacieho súdu, podľa ktorého zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nad 25% je primerané preto, lebo v porovnaní s poškodením zdravia žalobcu sa vyskytujú aj prípady ešte ťažších zdravotných postihnutí s oveľa závažnejšími dôsledkami, (až) kedy prichádza do úvahy plné zvýšenie tejto náhrady o 50%. Spôsob zvyšovania náhrady na základe bodového ohodnotenia zabezpečuje, že aj zvýšenie odškodnenia v maximálnej možnej miere (o 50%) je primerané bez ohľadu na väčšiu alebo menšiu závažnosť prípadu, lebo medzi každou základnou náhradou a jej zvýšením hoci aj o 50% je vždy zachovaná priama úmera. Argumentácia odvolacieho súdu, v zmysle ktorej existujú od prípadu žalobcu (ešte) závažnejšie prípady s ťažšími zdravotnými postihnutiami a podstatnejším sťažením spoločenského uplatnenia preto podľa jeho názoru obstať nemôže.

5. Žalovaný navrhol dovolanie žalobcu podľa § 448 CSP zamietnuť ako nedôvodné. K prvej dovolacej otázke uviedol, že je pravdou, že bol uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví, avšak trestnoprávna zodpovednosť nie je totožná s občianskoprávnou zodpovednosťou za spôsobenú škodu. Samotná skutočnosť, že rozsudkom trestného súdu bola schválená dohoda prokurátora a obvineného o vine a treste, bez ďalšieho neznamená, že škoda bola spôsobená výlučným zavinením obvineného a civilný súd v spore o náhradu škody nezbavuje povinnosti zaoberať sa otázkou, či, do akej miery a v akom rozsahu sa na vzniknutej škode podieľalo aj konanie poškodeného (§ 441 OZ) - poukaz na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“, „dovolací súd“ alebo skrátené „NS SR“) z 23. marca 2019 sp. zn. 3Cdo/66/2018, 3Cdo/67/2018. Podľa názoru žalovaného sa vzhľadom na vyššie uvedené podieľal na vzniku škody aj žalobca a nižšie súdy správne ustálili mieru tohto spoluzavinenia na 40%. K druhej dovolacej otázke uviedol, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že na obmedzeniach v spoločenskom živote žalobcu sa okrem následkov úrazu podieľajú aj ďalšie skutočnosti, ako už pred úrazom prítomné nadmerné používanie alkoholu, komplexy menejcennosti, vedomá sociálna izolácia, kvôli ktorým ani pred úrazom žalobca nevyužil v plnej miere predpoklady pre svoje spoločenské uplatnenie a do spoločenského života sa zapájal v bežnej miere. Navyše z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že zdravotný stav žalobcu sa čiastočne zlepšil. Je

toho názoru, že odvolací súd vec správne posúdil, keď rozhodol o mimoriadnom zvýšení v primeranej výške 25% a svoje rozhodnutie tiež riadne a zrozumiteľne zdôvodnil.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), resp., či ide o otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

8. Žalobca podal dovolanie v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dvoch právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené.

9. Pri dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, platí, že dovolateľ by mal a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ dôvodiť, že právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

10. Z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (čo inak platí aj pre obe ďalšie skutkové podstaty prípustnosti dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci, urobené súčasťou písmen a/ a c/ ustanovenia), musí ísť o relevantnú otázku, majúcu zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Ak v dovolaní vymedzená otázka (ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd) nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 CSP a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť (3Cdo/218/2017, 3Cdo/27/2019, 4Cdo/172/2017, 4Cdo/148/2018, 8Cdo/144/2018).

11. Dovolací súd v rámci svojho prieskumu dospel k záveru, že žalobca síce relevantným spôsobom zadefinoval právne otázky v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nešlo mu však dať za pravdu v tom, že tieto otázky ešte neboli dovolacím súdom vyriešené.

12. Vo vzťahu k prvej otázke dovolací súd uvádza, že predmetná otázka už bola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená a to jeho rozsudkom z 21. marca 2019 sp. zn. 3Cdo/66/2018, 3Cdo/67/2018, akcentovaným aj v rámci vyjadrenia žalovaného k dovolaniu a publikovaným tiež v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2019 ako R 26/2019 s právnou vetou „Sama skutočnosť, že rozsudkom trestného súdu bola schválená dohoda prokurátora a obvineného o vine a treste, bez ďalšieho neznamena, že škoda bola spôsobená výlučným zavinením obvineného a civilný súd v spore o náhradu škody nezavahuje povinnosti zaoberať sa otázkou, či, do akej miery a v akom rozsahu sa na vzniknutej škode podieľalo aj konanie poškodeného (§ 441 Občianskeho zákonníka).“ Nižšie súdy nižšej pri riešení otázky spoluviny žalobcu na podklade vykonaného dokazovania správne zohľadnili, že tým, že aj samotný žalobca porušil viaceré právne povinnosti [keď v

rozpore so zákonom o cestnej premávke sa v noci (znížená viditeľnosť) pohyboval bez reflexných prvkov, po pravej strane vozovky (hoci mal ísť po ľavej strane), spolu s ďalšími dvoma kamarátmi išli vedľa seba (hoci mali ísť za sebou), nepohyboval sa po okraji vozovky ako ukladá zákon o cestnej premávke, bol pod vplyvom alkoholu], a v dôsledku toho sa aj sám vlastnou vinou pričínil o vznik úrazu. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že odvolací súd pri riešení uvedenej otázky nedospel k nesprávnym právnym záverom a svoje rozhodnutie nezaložil na nesprávnom právnom posúdení veci; pričom stav vyriešenia právnej otázky považovanej dovolateľom za neriešenú spôsobuje neprípustnosť dovolania v časti tým dotknutej.

13. Aj v prípade druhej otázky nastolenej dovolaním v prejednávanej veci ide o rovnakú situáciu, teda stav, keď aj táto otázka už bola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená. Najvyšší súd totiž napríklad v rozsudku z 21. júna 2018 sp. zn. 3Cdo/209/2017 uviedol: „Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. sa neobmedzuje len na prípady vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia poškodeného v spoločnosti (v kultúrnej, umeleckej, športovej a podobnej sfére života), ale je opodstatnené aj v prípadoch ďalších, v ktorých to odôvodňujú individuálne okolnosti zistené vykonaným dokazovaním. V praxi všeobecných súdov ide o okolnosti najrozmanitejšej povahy, ktoré môžu, avšak nemusia odzrkadľovať mieru spoločenského angažovania sa poškodeného pred škodovou udalosťou.“.

14. V predmetnom spore oba nižšie súdy, aplikujúc ustanovenie zákona č. 437/2004 Z. z., o ktorom je reč, na základe výsledkov rozsiahleho dokazovania zhodne dospeli k záveru, že žalobcove poškodenia zdravia a ich dopady sťažujúce možnosti uspokojovania jeho životných potrieb a jeho spoločenského uplatnenia predstavujú závažný prípad, v ktorom základné odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia nemôže byť dostatočným odškodnením. Preto s prihliadnutím na výsledkami dokazovania preukázanú existenciu okolností hodných osobitného zreteľa pristúpili k zvýšeniu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Vzhľadom na individuálne okolnosti prípadu dospeli k záveru, že primeraným je zvýšenie tejto náhrady o 25%.

15. Dovolací súd zároveň uvádza, že pokiaľ dovolateľ v dovolaní spochybňuje správnosť úvah nižších súdov, v rámci ktorých považovali za primeranú náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšenú „len“ o 25% (a nie o 50%), smerujú jeho výhrady nie k právnym otázkam, ale (neprípustne) k otázkam skutkovým. Z obsahu spisu totižto nevyplýva, že by právne úvahy nižších súdov, ktoré boli založené na výsledkoch vykonaného dokazovania, nemali pri rozhodovaní o primeranej náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia oporu v zákone alebo by náležite nezohľadňovali závažnosť poškodenia zdravia žalobcu a jeho dôsledky na možnosti uplatnenia sa v živote a spoločnosti. Súdy správne (t. j. v zmysle judikatúry), zohľadnili aj predchádzajúce uplatnenie sa žalobcu. Dovolateľ sa preto mylne domnieva, že posudzovanie predchádzajúceho života žalobcu nezodpovedá koncepcii ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Pokiaľ je teda dovolateľ toho názoru, že argument odvolacieho súdu, že od prípadu žalobcu existujú ešte závažnejšie prípady s ťažšími zdravotnými postihnutiami, a preto nepovažoval za primerané zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50%, dovolací súd uvádza, že odvolací súd nepochybil.

16. Ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, to znamená k právnym normám, ktorých hypotéza nie je konkrétne stanovená právnym predpisom, ale závisí od úvahy súdu. Úvaha súdu o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.) nie je voľná. Súd musí dbať o to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom (3Cdo/464/2015). V rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/192/2015 najvyšší súd uviedol, že dôvod zasiahnuť do úvahy odvolacieho súdu o výške odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. dovolacím súdom by mohol byť daný len v prípade, ak by bola porušená zásada primeranosti. Dovolací súd dospel k presvedčeniu, že

odvolací súd túto zásadu v prejednávanej veci neporušil, a preto nemal dôvod zasiahnuť do týchto úvah odvolacieho súdu. Pri úvahe o primeranosti zvýšenia náhrady o 25% mal totiž na zreteli, že v prípade žalobcu nejde o najzávažnejšie sťaženie uplatnenia sa v živote, ktoré by odôvodňovalo využitie plného (50%-ného) zvýšenia náhrady v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd náležite vysvetlil, akými úvahami sa riadil a prečo sa so súdom prvej inštancie - čo do zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia - stotožnil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

17. So zreteľom na už uvedené preto dovolací súd dovolanie žalobcu opreté o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

18. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.